

Ortodoksisten pappien liitto ry

Lausunto

29.9.2023

Ortodoksisten pappien liitto ry:n lausunto koskien kirkon työelämäopintoja

Viite: Lausuntopyyntö kirkon omien opintojen opetussuunnitelmasta 14.8.2023

Ortodoksisten pappien liitto ry kiittää tilaisuudesta lausua Suomen ortodoksisen kirkon työelämäopintojen suunnitelmasta vuosille 2023–2027. Pappien liiton hallitus on tarkastellut suunnitelmaa.

Pappien liitto pitää erittäin tärkeänä, että Suomen ortodoksinen kirkko on halukas kehittämään uusien kirkon työntekijöiden valmiuksia seurakuntatyöhön. Suunnitellun opetussuunnitelman ja sen sisällöt ovat pääosin hyviä. Opintokokonaisuuksien osalta osittainen valinnaisuus olisi tervetullut lisä. Tällöin jokainen voisi valita tietyn osan opinnoista omien kiinnostuksenkohteiden ja kehittymistarpeiden perusteella. Myös aiemmin hankitun koulutuksen ja osaamisen tunnistaminen ja huomioiminen on tärkeää. Osittainen valinnaisuus, aiemman koulutuksen hyväksilukemisen periaatteet ja aiemmin hankitun osaamisen näyttämisen mahdollisuus lisäisivät opintojen suorittamisen joustavuutta ja siten varmasti lisäisi myös opintoja suorittavien kiinnostusta opintoja kohtaan. Ehdotamme, että selkeä ohjeistus ja prosessi luodaan vastaamaan näihin kysymyksiin. Lisäksi kirkon työelämäopintoja suorittavalle kirkon työntekijälle tulee mahdollistaa opintojen suorittaminen työajalla, jotta opinnoista ei aiheudu liiallista kuormitusta tai taloudellista rasitetta.

Mentoroinnin merkitystä ei nykyisessä opintosuunnitelmassa avata lainkaan. Pappien liitto korostaa mentoroinnin tärkeyttä uusille kirkon työntekijöille. Ehdotamme, että mentorointi on pakollinen kaikille opiskelijoille. Mentorointi esimerkiksi pappien kohdalla tarjoaa mahdollisuuden siirtää käytännön tietoa ja kokemusta kokeneilta papeilta uusille työntekijöille, mikä edistää heidän kasvuaan ja oppimistaan. Samalla jokaisella työuraansa aloittavalla on nimettynä henkilö, jonka puoleen voi uusien ja yllättävien tilanteiden kohdalla kääntyä. Mentoroinnin avulla voidaan myös varmistaa, että opintoihin liittyvä teoria ja käytäntö kohtaavat saumattomasti.

Pappien liitto esittää, että pappien osalta mentorointi kokeneen papin ohjauksessa aloitetaan heti pappisvihkimyksen jälkeen (tai mieluummin vaikka hieman ennen). Tämä varmistaa, että uudet papit saavat tarvittavaa tukea ja ohjausta ensimmäisinä vaikeinakin työvuosinaan. Mentorointisuhteen tulisi kestää vähintään ensimmäisen työssäolovuoden ajan, ja sen yksityiskohdat voidaan määritellä yhteistyössä kouluttajan (mentorin) ja hiippakunnan piispan kanssa. Mentoroinnin tulisi sisältyä täydentäviin opintoihin 5-10 opintopisteen laajuisena kokonaisuutena.

Pappien liitto ottaa kantaa myös esityksessä mainittuun soveltuvuustestiin. Papiston osalta ammattilaisten suorittama soveltuvuusarviointi olisi luontevinta toteuttaa ennen mahdollista papiksi vihkimistä, sillä se auttaisi varmistamaan, että tulevilla papeilla on riittävät edellytykset papin tehtävässä palvelemiseen. Soveltuvuusarvioinnin suorittaminen opintojen loppuvaiheessa tai vasta tutkinnon suorittamisen jälkeen on

Lausunto

29.9.2023

Ortodoksisten pappien liitto ry

ongelmallinen, sillä on mahdollista että henkilö opiskelee itselleen kirkon toimiin kelpoisuuden antavan tutkinnon, minkä jälkeen hänet todetaan sopimattomaksi. Ennen mahdollista vihkimystä tapahtuva soveltuvuusarviointi olisikin toisaalta luontevaa edellyttää jo tutkinto-opintojen aikana hakeuduttaessa kirkon työhön valmistaviin ja kirkon toimiin kelpoisuusehdot antaviin soveltaviin opintoihin vrt. sairaalasielunhoidon opintokokonaisuuteen hakeutuminen, jossa hyväksytyt soveltuvuusarviointi on edellytys opintokokonaisuuden suorittamiselle. Tämä edellyttää sitä, että kirkko yhdessä koulutuksen järjestäjän kanssa määrittää kirkon työn kannalta olennaiset soveltavat opinnot, joiden suorittaminen on mainittu myös kirkkomme toimien kelpoisuusvaatimuksissa. Mahdollinen soveltuvuustestin käyttö työhaussa olisi luontevinta toteuttaa jo ehdokasasetteluvaiheessa ansiovertailun laatimisen yhteydessä. Soveltuvuusarviointi auttaisi työnantajia valitsemaan parhaiten soveltuvat hakijat avoimiin tehtäviin ja hakijoita sijoittumaan tehtäviin, jotka parhaiten vastaavat heidän vahvuuksiaan ja kykyjään.

Kirkon omien työelämäopintojen selvittely- ja valmistelutyö on jatkunut vuosia. Tässäkin vaiheessa opintojen käytännöntoteuttaminen ja jatkokehittäminen jäävät edelleen avoimeksi. Laadukkaiden työelämäopintojen järjestäminen ja kehittäminen vaativat huomattavia resursseja. On välttämätöntä, että opintojen järjestämisen vastuut ovat selkeät ja opintojen järjestämiseen osoitetaan tarvittavat resurssit. Opintojen järjestämisessä on hyvä selvittää myös mahdollinen yhteistyö esimerkiksi Itä-Suomen yliopiston ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kanssa.

Näemme, että kirkon työelämäopinnot ovat erittäin tärkeitä työvoiman osaamisen kehittämisen ja työntekijöiden ammatillisen kehityksen ja kasvun kannalta. Toivomme, että kirkko nykyistä aktiivisemmin myös tekee yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston kanssa ortodoksisen teologian koulutusohjelman tutkintojen saattamiseksi mahdollisimman hyvin kirkon työelämätarpeita vastaaviksi.

Ortodoksisten pappien liitto on mielellään tukemassa opintojen käynnistymistä ja osallistumassa opintokokonaisuuksien – erityisesti mentoroinnin - kehittämiseen.

Ortodoksisten pappien liitto ry:n hallitus

Jaakko Vainio
puheenjohtaja, OPL ry